

Abstrakt

Předkládaná doktorská práce se zabývá energetickou bezpečností v regionu Střední Asie s důrazem na sektor zemního plynu. Výzkum se snažil zodpovědět otázku, zdali jsou jednotliví státní aktéři ve Střední Asii ve formulaci své energetické politiky více nakloněni strategickému nebo tržnímu přístupu k formulaci energetické politiky. Zodpovězení této výzkumné otázky cílilo na lepší pochopení přístupu jednotlivých státních aktérů k velkým infrastrukturním projektům, jako je stavba plynovodu Střední Asie – Čína.

Pro potřeby práce byl zkonstruován regionální komplex energetické bezpečnosti Střední Asie, do kterého bylo kromě pětice středoasijských států zahrnuto také Rusko a Čína jako dva majoritní importéři zemního plynu z regionu. Na základě teoretické literatury byl poté sestaven model pro posuzování sektoru zemního plynu z hlediska formulace energetické politiky jednotlivých státních aktérů. Tento model byl následně aplikován na tři případové studie klíčových státních aktérů v rámci regionálního komplexu energetické bezpečnosti Střední Asie. Jedná se o případové studie na Rusko, Čínu a Turkmenistán.

Na základě aplikování kritérií modelu na jednotlivé případy výzkum došel k závěru, že v případě všech tří aktérů regionálního komplexu energetické bezpečnosti Střední Asie převažoval ve zkoumaném období po rozpadu Sovětského svazu strategický přístup k formulaci energetické politiky. Totéž se projevilo i při formulaci energetické politiky jednotlivých aktérů v případě výstavby plynovodu Střední Asie – Čína. Je však nutné poznamenat, že se projevily i prvky tržního přístupu k formulaci energetické politiky, nicméně zůstaly v minoritě.